

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Miklošičeva slavnost.

(Konec.)

Beligrad 2. septembra. — Slovenski narod, i ako malen kao i srpski, rodjuje velike ljude, čija su dela ne samo Slovenstvu, nego i drugim narodima na korist i ugled, a samim piscima na slavu, jer potrdjuje onu istinu, da kultura i nauka mnogo bolje cvetaju i živejega poleta imaju, kad sasma više . . . nacionalnih . . ., koja se medju sobom . . . i svako za se radi na zajedničkom velikom poslu čovječanske kulture i obrazovnosti. Želimo slavljenu kao najvećem sveslavenskom izpitocu jezika, da dočeka, da slovenska porodica u obćoj zajedničkoj civilizaciji zauzme nje dostojno mesto, prema . . . svojim . . . obilatim umnim darovima in trudbama.

Rektor i profesori Velike škole.

Tolmin. — Vrlim častilcem Miklošičevim pridružuje se duhom

Tolminska Čitalnica.

Vsi navedeni telegrami bili so tako popačeni, da smo le z velikim trudom pri nekaterih pogodili vsebino, kar se nam pa pri telegramu rektorja in profesorjev Velike škole v Belemgradu, kakor kažejo s pičicami označena mesta, ni po polnem posrečilo. Telegrafni uradnik v Ljutomeru slovenščine ni zmožen, temu so pisani dokaz vsi telegrami, a vse kako smejo stranke za svoj denar zahtevati, da telegrami dohajajo nepopačeni na odmenjeno njim mesto.

Po prečitanih telegramih poprime besedo zopet mladi poljski učenjak ter v iskrenem poljskem govoru zavrača, da bi bili Poljaki nasprotniki vzajemnosti slovanske in v tej zadevi kot v dokaz kaže na poslednjo rusko-turško vojno. Okončevaje govor napije na zdravje Slovencev. (Živeli Poljaki!)

G. notar Šlamberger prečita potem ravno došli telegram o veselem dogodku v cesarskeji rodbini, ki je vzbudil nepopisno radost in gromovite živio-klice.

Profesor Žitek omenja zaslug, ki si jih je pridobilo naše duhovništvo ter napije zastopniku prekmurskih Slovencev, g. župniku Žižku iz Belotincev. (Živio!)

Slednji zahvaljeva se na napitnici povzdigne čašo: Bog živi vas vse in onega, katerega slavimo.

Profesor dr. Krek nazdravlja Ljubljancem z željo, da bi središče, ki se je sedaj tako lepo učvrstilo, oziralo se na Slovence ob periferiji biva joče, ter je podpiralo v vsacem oziru v njihovem težavnem položaji.

Profesor Šuklje izjavlja, da ga obhaja vedno mešan čut, kadar dojde na Štajersko, ker vidi, kako je nemški živelj izpodrinil slovanskega od Severnika in od alpskih slemen in kako se žilavi Slovenci stavljajo v bran. Prestali smo hude čase, morebiti nastanejo še hujši. Da je prestanemo, treba sloge, to je conditio sine qua non. Proč s predsodki in onimi mejami mej starimi in mladimi. Sloge, narodnega ponosa in neumornega delovanja nam treba. Vsekdar in povsod pa moramo poudarjati svoje slo-

venstvo. Govornik okončuje svoj kakor obširni tako navdušeni govor: Bog živi poštene branitelje naše svete stvari na prelepi štajerski zemlji! (Živeli! živeli!)

Gosp. Janko Kersnik napije slovenske mladeži, naše nadi! (Živela!)

Gosp. M. Murko starejšemu zarodu, ki je mladeži v izgled.

Gosp. dr. Krek slovenskim pevcem, na kar se oglasi gosp. Romih s Ptuja ter naznanja v imenu Ptujskih pevcev, ki so prevzeli glavno nalogo pri tej slavnosti, da se je danes konstituiralo društvo spodnje-štajerskih pevcev, ki bode odslej nastopalo in sodelovalo pri vseh slavnostih in mora imeti najmanj 50 udov. Napitnica: da bi to društvo imelo prospeh! vzprejela se je z navdušenjem in s to napitnico bil je oficijalni del vkupnega obeda končan.

Vse občinstvo razšlo se je po trgu in po raznih javnih prostorih; kakor v kavarni in „Pod lipo“ vrstili so se govori, petje in ples. Posebno mnogobrojno pa je bilo občinstvo na vrtu gosp. Vavpotičeve gostilne in tu je zopet gosp. Božidar Rač pokazal svojo izredno zgovornost.

Ker nam je popis itak že preveč narastel, ne bodemo se dalje mudili pri podrobnostih, temveč zabeležimo samo to, da je pri vsej slavnosti vladal uzoren red in da je slavni odbor prav skrbno, previdno in v obče izvrstno rešil svojo veleležavno nalogo.

Miklošičeva slavnost ostane nam, kakor tudi tamošnjemu prebivalstvu, na katero je napravila silen utis, nepozabljiva ter daje nam vsem jamstvo, da se, po besedah gosp. dra. Račkega, narod, ki tako slavi svoje zaslužne može, ni bati za bodočnost!

Govor

gosp. prof. dra. Kreka pri Miklošičevji slavnosti. Slavni zbor! Velečastita gospoda gostje! Predragi mi rojaki in rojakinje!

Slavnostni odbor počastil me je z laskavo nalogo, da Vam sporočim iskreno njegovo dobrodošlico. Pozdravljam torej iz globine svojega srca Vas vse, naj ste prišli iz bližine ali daljave počastiti in z nami vred slaviti učenjaka velikana, moža evropske, da ne rečem svetovne slave, po rodu pa priprostega sinu prekrasnih Ljutomerskih gor, katerega je došla in zibala mati Slovenka.

Pozdravljeni najprej veleslavna gospoda učenjaki, ki so se prijazno odzvali našemu povabilu in so prišli le-sem ali iz lastnega nagiba, ali so jih pa poslala učena društva kot vredne zastopnike svoje pri današnji svečanosti. Posamno vseh omenjati mi ni mogoče, a dovoljeno mi bodi, da se posebej spominam zastopnikov „Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti“, da se spominam preslavnega predsednika njenega, izbornega zgodovinarja gosp. Fr. Račkega in uda njenega, slovečega jezikoslovca in rojaka našega g. prof. Mat. Valjavca. Da je akademija jugoslovanska danes zastopana celo po predsedniku svojem, štejem si po vsej pravici v po-

sebno čast. Drugo znanstveno društvo na slovanskem jugu, t. j. „Srpsko učeno društvo“ sicer žalibog ni poslalo posebnih poverjenikov, ali srbski narod počastil je drugače prav sijajno našega slavljence in z njim prav tako današnjo svečanost. Ne le da mu prav srčno častita učenjak na glasu in sedaj minister nauka in bogočastja g. Stojan Novaković v svojem in v imenu svojih ministerskih tovarišev srbskih, javlja nam drug brzoglav, odposlan po ministru vnanjih del gosp. Piročanci še veselo vest, da je račil kralj srbski Milan I. našemu rojaku prigodom njegove sedemdesetletnice podeliti red svetega Save prve vrste (red svetog Save prvog stepena). Da je tudi naš znanstveni zavod, da je „Slovenska Matica“ pri današnji slavnosti častno zastopana, umeje se samo ob sebi. — Pozdravljeno dalje občeceno razumnistvo naše v vseh njegovih slojevih in stanovih, neprestano delujoče za narod in z njim vzajemnega se čuteče. Pozdravljen mladi naš naraščaj, osobito vseučiliščna in sredjošolska mladež, veselje in nada naša ter dal Bog tudi porok veselejše bodočnosti naše domovine. Pozdravljen pa vlasti ti, predragi mi narod slovenski, ki si že pri tolikih prilikah sijajno pokazal hvaležnost, priznanje in občudovanje možem, ki so pridobili neminljivih zaslug za drago domovino, bodisi kot znanstveniki, bodisi kot pesniki ali pisatelji sploh, bodisi kot jeklenega značaja prvoboritelji za narodne pravice in svetinje. — Narod pak, kateri časti svoje za domovino zaslužne rojake, časti s tem najbolje samega sebe in kaže jasno svoj bistri razum, probujenost svojo in samosvest, — vseskozi uzorne lastnosti, ki mu ohranjajo neodvisnost in samostojnost ter ga skrbno varujejo, da ne postane žrtva, ali da s pesnikom govorim: podlaga tujčevji peti.

S posebnim zadostenjem in poudarjanjem treba nam je pripoznati, da so se vse te lastnosti ali bolje rečeno narodne čednosti v novejšem času našega narodnega probujenja najsijajnejše kazale po slovenskih divnih pokrajinah mej Muro in Dravo ležečih. Tu se je svoje dni po starej slovanskeji šegi pod milim nebom vpričo mnogo tisoč naroda slavil pisatelj „Dogodivščne štajerske zemlje“, večji zgodovinar Anton Krempelj. Isto tako proslavljala sta se tukaj pesnika: nepozabljivega imena Stanko Vraz in daroviti Štefan Modrinjak, prvi posebno sijajno in to v srečnem vzajemnem društvu najbližnjih nam bratov Hrvatov, v katerih našel je naš Stanko drugo domovino in katerej na slavo in v zahvalo poklonil je toliko in takih pesniških umotvorov, da ga naši bratje po vsej pravici prištevajo najodličnejšim svojim pesnikom, pesnikom prvakom svojega naroda.

In zopet smo se sešli, da se klanjamo velikemu rojaku, po srečnej naključbi bivšemu iskrenemu prijatelju pesniku Stanku Vrazu za mladostnih let, — da se klanjamo Franju Miklošiču. Vender pa je današnja slavnost v dvojnem oziru nekoliko drugačna od poprej navedenih. Prvič namreč imamo srečo danes proslavljati še živega in še krepko v svoji stroki delujočega rojaka, in drugič proslavljamo znanstvenika, čegar ime slovi daleč čez domovinske mejnike in tudi čez mejnike vsega slovstva, kajti njegovo občudovanja vredno slovstvo

postalo je v mnogem oziru mejnarodno in v nekem smislu celo občetloveško.

Moj namen danes ni o vsem tem govoriti natančneje, marveč Vam bode Miklošičevo življenje in slovstvanje z lastno mu zgovornostjo in temeljitostjo razjasnil gospod slavnostni govornik. Omenjam pa vendar gredoč, da akopram je slavljencevo delovanje posvečeno vsemu slovanstvu, ima vendar Slovenija uzrokov dovolj, kolikor moči hvaležna biti velikemu sinu svojemu, — in izmej vseh teh uzrokov navedem naj prav kratko samo dva.

Slovenščina dobila je po njegovem duševnem trudu tako znanstveno lice, kakeršno zahteva najstrožje sočasno stanje jezikoznanstva. Komur dotična velika dela slavljenceva neso dostopna, prepričaj se o resnici mojih besed iz prelepe „Slovenske slovnice“ našega učenega jezikoslovca g. Jos. Šumana, katerej je na čelu napisano, da je sestavljena po Miklošičevem primerjalnej slovnici slovanskih jezikov. Le nekoliko natančneje je treba pogledati v njo in resnica mojih besed pride ob sebi na dan.

To je jeden uzrok globoke naše hvaležnosti napram našemu slavnemu rojaku; — drugi je strinjen s starim crkvenim ali obrednim jezikom. V mislih mi je oni jezik, ki se je v devetem stoletju po Velikej Moravskej in po Panoniji veličastno glasil tudi v cerkvi, jezik slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda in njunih učencev ter neposrednih naslednikov pri vzvišenem njihovem poklici, jezik, o katerem govori najstarejši ruski letopisec rekoč: I radi byša Slověni, jako slyšaša veličija božija svojimъ jezykomъ (radostni bili so Slovenci, da so slišali veličestva božja v lastnem jeziku). Temu častitljivemu jeziku znanstveni temelj stavili so mimo drugih Jos. Dobrovský, naš Jern. Kopitar in veliki ruski znanstvenik Aleksander Christoforovič Vostokov; a veličastno poslopje dovršil je naš slavljencev in tako dovršil, da ga nobena časna sila ne more porušiti. Tu in tam bode na tej krasnej mozaiki še kakov kamen drugače obrniti ali kakov kamen odstraniti in z drugim nadomestiti, ali zgradba sama na sebi ostane bistveno nedotaknena. In ta zgradba sama, čegava je izmej slovanskih narodov? Večina slovanskih znanstvenikov pravi, da bolgarska, ali naš slavljencev se s prav prepričevalnimi razlogi temu močno ustavlja, kakor sta se že ustavljala naš genijalni jezikoslovec in rezki kritik J. Kopitar ter svetovno znani pisatelj „Slovanskih starožitnosti“ P. J. Šafařík proti koncu svojega življenja. Častitljivi ta jezik, katerega tembolj občudujemo čimbolj mu sezamo do jedra, je slavljencev našemu slovenski, natančneje staroslovenski, in to imé je popolnoma opravičeno. Temu nazoru udalo se je danes že več prav veljavnih znanstvenikov in smemo se nadejati, da prej ali slej v merodajnih krogih splošno prodere. — To pa je velika pridobitev za nas kolikor v jezikoslovnem toliko v slovstvenem oziru, kajti prav velika razlika je, ali pričenjamo zgodovino svojega jezika in slovstva že z devetim, oziroma desetim, ali pa stopram s šestnajstim stoletjem. Brižinski spomeniki so preneznatni po obsegu in po vsebini, da bi hodili tú v poštev; tudi neso pisani v panonskej ampak v noričnej slovenščini.

Ko bi naš rojak za svoj narod ne imel drugih zaslug od imenovanih (ima jih pa še mnogo več, kakor Vam bode g. slavnostni govornik razjasnil), ostalo bi vendar njegovo ime s zlatimi črkami zapisano v zgodovinej slovenskej.

Ali, kakor sem omenjal, posvečen je njegov trud vsemu Slovanstvu in nekaj tudi drugim arijevskim jezikom, osobito romanščini in staroindijsčini, in je vsled tega njegovo veliko ime zaslovelo povsod, kjer koli se bavijo z jezikoznanstvom, — in bavijo se z njim po vsem naobraženem svetu. Kjer pa je toliko truda in toliko istinitega uspeha, ondaj je naravno tudi mnogo priznanja in časti. Da je naš rojak prvi slovanski jezikoslovec, kar jih je kedaj bilo in kar jih zdaj živi, pripoznano je brez ugovora; ali učene glave trdijo, da bi bil tudi prvi mej vsemi zdaj živečimi jezikoslovci sploh.

Naj poslednje obvelja ali ne, toliko smelo trdimo, da si je pridobil po svojih mnogobrojnih izbornih delih takovo sijajno ime, da bi bil še tako

naobraženemu narodu na ponos. Prišteval bi ga onim, naravno sila redkim osobnostim, onim velikanom učenosti, kateri se tudi velikim narodom porajajo jedva vsako stoletje jedenkrat. Ni torej čuda, da ga toliko učenih društev šteje svojim udom, da mu na prsih blesti toliko odlikovanj in osobito, da ga je milost Njegovega veličanstva presvetlega cesarja povzdignola v viteški stan, mu podelila naslov dvornega svetnika in ga imenovala dosmrtnim udom gosposke zbornice državnega zbora avstrijskega.

Pri tolikej slavi in tolikih častéh ohranil je pa vendar slavljencev prirojeno mu skromnost, in kar je posebnega uvaževanja vredno, ohranil tudi vročo ljubezen do svoje domovine, domovine slovenske. V dokaz temu dovoljeno mi bodi navesti le jeden slučaj in to tembolj, ker je v ozkej zvezi z današnjo svečanostjo. — V ožjem krogu bila se je lansko pomlad sprožila misel, praznovati Miklošičev sedemdesetletni rojstni god. Ta lepa misel pala je bila na rodovitna tla. Sestavljen je bil slavnostni odbor, obstoječ iz veljavnih mož vse Slovenije, kateri je počastil mojo malenkost s predsedništvom in ob enem mi naročil, da povprašam rojaka našega, ali se z nakano sklada in ako se sklada, jali ne bi hotel svečanosti počastiti in povečicati s svojo navzočnostjo. V 25. dan vinotoka odgovoril je na moje pisanje in v tem odgovoru stoji, v naščini se vé da, mej drugim doslovno tudi tole: „Poročilo, da štajerski Slovenci namenajo sedemdesetletnico mojega godu obhajati, me je jako razveselilo; še večje bi bilo moje veselje, če bi mi mogoče bilo, te slavnosti se udeležiti. Ali moje slabo zdravje mi tega ne dopušča. Recite, lepo Vas prosim, vsem mojim prijateljem v mili moji domovini in po drugih slovanskih deželah, koliko sem jim hvaležen za čast meni namenjeno.“ Te dražestne besede ne potrebujejo nobenega tolmača. Našega velikega rojaka torej posebno veseli, da ga spoštuje, časti in slavi mila domovina. Tudi posledice temu so jasne vsakemu same ob sebi in bilo bi odveč, še posebej na nje opozarjati.

Svojim kratkim besedam dostavim samo še jedno iskreno željo, s katero se tudi vsi navzočni gotovo skladate in z Vami isto tako vsi, ki so danes v duhu pri nas. Ta želja je: Previdnost božja nakloni slavljencev še mnogo srečnih let neutrujenega delovanja, — učenosti na korist, domovini našej pa in vsemu Slovanstvu na slavo!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 10 septembra.

V zadevi česke šole na Dunaji pokazali so fakijski Nemci zopet svojo slepo strast in mržnjo. Niževstrijški deželni šolski svet je namreč odbil prošnjo društva „Komensky“ za otvoritev česke ljudske šole na Dunaji, in sicer z ozirom na predloženi učni načrt, ter je zahteval, da so mora takoj v prvem razredu skrbeti za priučenje nemškega jezika. Zoper ta odlok ušlo je društvo „Komensky“ priziv.

V Pardubicah na Českem vršila se je v 8. in 9. dan septembra slavnost, ki je velikega pomena ter sega daleč čez meje naše širje domovine. Odkril se je namreč spomenik izumiteljema modernega pluga, bratrancema Veverka, ki sta s svojo iznajdbo l. 1825. tako rekoč na glavo postavila vse dotedanje poljedelstvo. Slavnost je bila jako obilno obiskana od vseh strani Česke, pa tudi Moravske in Šlezije. Udeležilo se je tudi duhovenstvo in plemstvo v jako obilnem številu.

Iz Galičije poroča se veselo znamenje približanja mej Poljaki in Rusini. V četrtek vršila se je v Krakovu v navzočnosti obeh iztočnih škofov galiških slavnost kronanja Marijinega kipa. Po končanih cerkvenih slovesnostih napila sta pri obedu rusinska škofa poljskemu duhovenstvu in bratskej vzajemnosti ljudij obeh obredov, na kar je Krakovski škof Dunajevski odgovoril tople besede v enakem smislu.

Vnanje države.

Ruski vojaški poverjenik v Berlinu, generalmajor knez Dolgorukij, podal se je v četrtek k carju v Kodanj ter se v 13. dan septembra zopet v Berlin pričakuje, da spremi cesarja Viljema k manevrom četrtega armadnega kora v Merseburg. Pred svojim odhodom v Kodanj bil je knez Dolgo-

rukij pri cesarji Viljemu v avdienci, ter se ne vé, ima li to potovanje ruskega generala samo rodbinski značaj, ali pa tudi kaj političnega pomena na sebi.

Iz Gasteina se poroča, da je rumunski ministerprvomestnik končal svoje dogovore s knezom Bismarckom. Joan Bratiano podal se bode za nekoliko tednov v toplice Aix-les-Bains, od ondot pa se bode vrnil na Dunaj, da še pred svojim odhodom v Bukurešto povzame posvetovanja z grofom Kalnokyem. Domneva se, da bodo ti dogovori dali praktičen uspeh ter da stopi Rumunija k obema cesarstvom v jednako razmerje, kakor Italija. Rešitev podunavskega vprašanja bode za sedaj odložena ter se bode, kakor se upa, sami ob sebi dogajala, kadar bo novi značaj odnosajev mej Avstrijo in Rumunijo zadobil vidne oblike.

Oficijozna nemška „Kreuzzeitung“ naglašja, da so dogodki v Bolgariji in potovanje črnogorskega kneza v Carigrad započeta vrsta prikaznij, ki bi utegnile v svojih posledicah omajati stališče in red Balkanskih držav, kakersen je bil ustanovljen v Berolinski pogodbi.

Oficijozna izjava v francoskih listih podarja, da se angleška vlada na vso moč trudi zaprečiti javen spor mej Francijo in Kitajem. Angieško častništvo bavi se skoro izključivo z odlašaji mej rečenima državama ter opominja francosko vlado, da naj nikar ne začne vojske z Nebeško državo. „Pall Mall Gazette“ pravi: „Če bi bile za dosedaj mirnega poravnjanja mej Francijo in Kitajem potrebne usluge Anglije, se te še nikdar neso bolj z veseljem in večjo blagohotnostjo ponujale od sedaj, da se le zabrani vojna, ki bi utegnila postati osodepolna za naše bodoče razmerje mej obema.“ „Daily News“ pa priporočajo francosko-kitajski spor izročiti v presojo evropskemu razsodišču. — Vsled prijaznejšega tona, ki ga je povzela francoska vlada nasproti kitajski, postala je tudi slednja prijaznejša ter so se obravnave pričele z ugodnimi avspicijami. Mogoče, da se vladi sporazumeti; Francija bode znati svojo pogodbo z Anamom razrušila, nasproti pa jej bode dal Kitaj kakih ugodnostij glede Anama.

Dopisi.

Iz Zagreba, 9. septembra. Table z magjarskim napisom so tedaj, kakor sem vam brzojavno poročal, pribite. Razloček mej poprej in sedaj je le ta, da smo poprej na jednom poslopju imeli 5 tacihi tabel, zdaj pa je jedna. Pribite so tako le: V petek 7. septembra okoli poludne pride 50 lovcev, gredé iz „logora“ (iz Savske ceste) pred finančno poslopje in finančni podvornik pribije s pomočjo lestvice tablo. Glasba zasvira „marš“, vojaci odmarširajo in slovesnost je pri kraji. Ljudstva ni bilo zraven, razen slučajno mimoidočih. No vest, da se je tabla z magjarskim nadpisom zopet razobesila, se je po vsem mestu razglasila. Že okoli 1 ure popoldne nabralo se je gledalcev na stotine, pozneje na tisoče in policija kakor tudi vojaštvo je imelo dosti posla, da vzdrži mir in red. Ulice, katere vodijo k finančnemu poslopju, so se takoj z vojaškim kordonom zaprle. Videč ljudstvo, da so se mu ulice zaprle, nahrupilo je na Jelačićev trg. Okoli 5. ure popoldne dodirja nova tolpa ljudstva na omenjeni trg in začne na očigled mimoidočih urno kamenje metati v okna nekaterih tukajšnjih židov, ki imajo svoje palače na Jelačićevem trgu. Dobro četrto ure je debelo kamnje deževalo in biše Priesterova, Baumgärtnerova, Wasserthalova, pa tudi kavarna Heimbachova stoje danes brez šip. Vladni poverjenik g. Hrvoić je dal strogi oglas po nalogu kr. poverjenika barona Ramberga, da se imajo vse krčme in kavarne ob 10. uri zvečer zapreti, ob 9. uri se imajo hišna vrata zapirati, in po 8. uri se mladost na ulicah ne sme videvati itd. Noč je bila mirna, le kopita husarskih konj so se čula vsaki čas. Pripovedujejo, da je od včera nekoliko ranjenih, ali se to natanko še ne vé. Danes zjutraj se nekako pririjem na Jelačićev trg do „Narodne kavarne“. Celi trg je bil poln vojaštva, kakor na dan sv. rešnjega telesa. Komaj vzamem časopis v roke, že se zasliši „alarmsignal“ in vse vojaštvo odrine z nataknjenimi bajoneti skozi Ilico proti Gunduličevj ulici, kamor da je baje prišlo nekoliko kmetov, ki so hoteli podreti magjarski grb. Vojaštvo je ekscedente razpodilo in bil je zopet mir. Mestno zastopstvo zboruje danes, kako bi se mir v naše mesto zopet povrnil. Pravijo, da bo jutri baron Ramberg proglasil obsedno stanje za Zagreb. — Minister prvosednik Tisza je poklical

v Pešto gg. grofa Pejačevića, predsednika dež. zbora N. Krestića, barona Živkovića, Imbro Josipovića, Karla Mihalovića in dr. Šrama, da se z njimi dogovarja, kako bi bilo najhitreje mogoče ustavno vlado v Hrvatskeji zopet postaviti. Oddelni predstojnik gosp. Vončina je tudi demisioniral, baron Živković je pa le trimesečni odpust zaprosil! Volitve tretjine mestnih odbornikov, ki so bile za 10., 11. in 12. dan t. m. odložene, so danes po baronu Rambergu na neodločen čas odgodjene. Čedalje bolj verjetno se dozdeva, da so v Zagrebu tuji agenti antisemitov, kateri dražijo in hujskajo naše občinstvo proti židom. Zaprtih je ta dva dni vsaj 50 oseb; morebiti se nahaja mej temi vender tudi kateri tacih ptičkov!

Iz Zagreba 8. sept. [Izv. dop.] Pretečena noč je bila nemirna, vse vojaštvo je bilo alarmirano in je kampiralo do poznega jutra, ter je bilo do poslednjega moža na nogah. Sinoč namreč okoli osme ure so potrli okna na finančni zgradi v Gundulićeveji ulici in namazali s smolnjakom novo obešeni magjarski grb. Vojashtvo je zaprlo nekatere ulice, tako, da ljudje, ki tam stanujejo, niti domov priti neso mogli. V Brezovškeji ulici so husarji nagnali ljudi, nekoliko bilo je lahko oškodovanih. Danes stojé ves dan pred finančnimi zgradami vojaki z nasajenimi bajoneti in stražijo oba grba v gornjem kakor v dolnjem mestu.

Kakor se je bati, še ne bo miru, akoravno se vsi dobro misleči ljudje prizadevajo ohraniti mir.

Navidezno protislovje v telegramih od 7. t. m. se tolmači tako, da je grb obešen v dolnjem gradu svečano z vojniško bando, a v gornjem gradu čisto na tihem brez kakove parade ob istem času.

Iz Zagreba 9. septembra. [Izv. dop.] Včeraj popoldne bil je izgređ proti židom. Povod dal je baje žid Sachs, v čegar hiši so nastanjeni finančni uradi, ker je zakričal mej ljudstvo, da bi se moral vsaki drugi Hrvat obesiti. Na te besede začeli so kamenje metati v okna na Sachsovej hiši. Ko so vojaki od tod razgnali hrpe ljudstva, drlo je vse na Jelačičev trg, kjer so naprej pobili okna na noveji hiši žida Gierolima Priestera, potem v hiši Baumgärtnerjevih nečakov, Wasserthala in na Živkovićeveji, v katereji je Haimbachova kavarna „Zum ewigen Licht“.

Cela stvar trajala je od 4. do 6. ure popoldne in ves ta čas so dečaki (10 do 12 let stari) metali kamenje in prouzročili veliko škode, ker so stekla na novih hišah in kavarnah jako skupocena. Pripoveduje se, da je kavarnar Haimbach jednega dečka ujel in tako pretepel, da so ga odnesli v bolnico. Ves čas, ko je trajalo to razsajanje, policije ni bilo videti in zadnji čas bi bil, da se od take odstranijo vsi oni elementi, ki so že tolikokrat pokazali svojo nespretnost.

Včeraj zvečer so vojaki tudi streljali v Bakovićeveji ulici, jedna kroglja udarila je v kavarno Finkovo. Danes kampirajo lovci na Jelačičevem trgu. Mimo financije hoditi dovoljeno je le pojedinim. Velikega župana Vardiana, ki je šel včeraj v Remete ljudi mirit, so prepodili in našel je zavetje pri župniku v Remetah. — Pri sv. Duhu metalo je ljudstvo kamenje na husarje. (Ostalega dopisa, kakor je zanimljiv, ne moremo tiskati. Uredn.)

Iz Boveca 3. septembra [Izv. dop.] Veseli dogodjaj v Laksenburgu, kamor so bile oči cele Avstrije že dolgo obrnene, naznanil je tudi nam 21kratni strel topčev. Radost in navdušenje bilo je splošno, in povsod slišalo se je le o veselem dogodjaji kaj rado govoriti. Zvečer bil je trg splošno in kaj lepo razsvitljen, le samo stanovanje g. R. ne. Serenada in bakljada veteranov, kojej so se pridružili Čitalničarji in mnogo občinstva, bila je krasna. Pred c. kr. poslopjem in županstvom bila je primerna in navdušena ovacija. Danes je bil trg v zastavah, ob 9. uri zjutraj bila je slovesna sv. maša s Te deum. Pri tej bili so navzočni občinski svet, c. kr. uradniki, šolska mladež, društva in mnogo družega pobožnega občinstva, ki je s pobožnimi in patrijotičnimi čuti prosilo vsegamogočnega novorojeni nadvojvodinji blagoslov nebeški, v veselje prevzvišene cesarske hiše in Avstrije.

Iz slovenske dežele 7. septembra. [Izv. dop.] Gospod urednik! Kot stanovitnemu nadlegovalcu vašemu, sem ter tja bi si nemara smel dati tudi „titel“ dopisnika, mi je vsakokrat na tem ležeče, da delam „z orožjem resnice“, kar pa južnoštajerska nemška in nemškutarska golazen, ki ima svoj „hauptlager“ tam gori neki v severnem Gradci in v svojej „trompeti“ „Grazer Tagespost“ nekakšen „verpflugs magazin“, gotovo z orožjem „resnice“ ni nič kaj dosti v zlahti, drugače bi število naših „original“-Kočevarjev, ki jih šteje po svojej „auf eigene Faust“ skovaneji statistiki na 30 000, v smislu resnice reducirala na polovico, kar bi bilo dosta bolj pametno in pa „anstand- und ehrgesühlmässig“, nego prodajati tako grozno ironično trditev — nemškemu poštenemu svetu, ki dostikrat tudi kakšno perfidno nemškutarsko laž rad spravi, kar nam Slovencem ne donese sicer nikakejšnih slabih nasledkov za našo dušo in potrpežljivo telo; ipak ne smemo mi kranjski Slovenci tako potrpežljivi biti, da bi takšni matematikarji in statisti, kakeršne ima teta „Tagespost“, ki trpi že nekako „an Altersschwäche“, da bi nam taki raz naš život „jermena“ rezali; če so pa naši kranjski nemškutarji tolikanj potrpežljivi, da jih smejo njih rodni bratje v južnej Štajerskeji nazivati s „feige Krieger“ in pripenjati jim raznovrstne duhovite „Tapferkeits-medaille“ vsled fakcijsko-opozicijskega boja z nami, — e, gospod urednik, kaj nam to mar! — Ali vzemimo n. pr., da je naših Kočevarjev in Nemcev in nemškutarjev (zadnjih bo menda redko število pri nas zdaj, kot divjih mačk in risov!) — v istini čez 30.000, naj jih je če hoče; da bi pa naš slovenski rod imel polniti jim njihovo pičlo številko, tega pa še ne pustimo sedaj, ko nam „vremena postajajo bolj „jasna“ in nam „milejše zvezde svetijo“. In zakaj bi nam ne svetile milejše zvezde, ko po navadi „za dežjem solnce sije“ saj nam je dokaj časa oblak žalostnih razmer zakrival svitlobo „boljše dōbe“, na svetu pa vsaka stvar le nekaj časa traje in vrag ni, da ne bi tud mi jedenkrat uživali boljsega grizljeja! — Če pa naši v kot potisnjeni sovražni elementi pihajo iz sebe penečo jezo, svobodno jim, mi narodnjaki jim potrebni pijavk gotovo ne bomo stavili, kakor so jih potrebni. — Na svidenje! gospod urednik.

Cerberus.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je cerkvenemu predstojništvu v Starih Frežah (v Kočevji) 100 gld. za pozidanje pogorele podružnične cerkve.

— (Vabilo k mestnega odbora seji,) katera bode v torek 11. dan septembra 1883. leta ob 9. uri popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je samo: Finančnega odseka poročilo o mestnej hranilnici.

— (Vodbor za Kocijančičev spomenik) voljeni so gg.: Mons. Kafol, dr. Gabrieljčič, dr. Gregorčič in prof. Sesič. Mons. Vaussi se je naprosil, da bi pristopil odboru.

— (Dr. Franc Kos), do zdaj suplent na c. kr. gimnaziji Goriški, postal je profesor za zgodovino in zemljepis na c. kr. ženskem učiteljski v Gorici.

— (S Ptujja) se nam piše v 8. dan t. m.: Včeraj popoldne dobili smo nad 400 Kuhnovec v naše mesto, 400 ostalo jih je pri sv. Juriji, 400 jih je šlo v Ormož. Danes zjutraj odrinili so proti hrvatskeji meji. Včeraj prignali so zopet 13 upornikov v naše mesto. Vsi so iz Haloz. Tudi ona osmorica, o katereji sem zadnjič poročal, da so Hrvatje, so iz Haloz. Jaz ne zagovarjam izgrednikov, tudi sem preverjen, da mora vsak upor proti obstoječim zakonom biti kaznovan, a tega pa vender ne morem zamolčati, da se mi način, kakor so bili uklenjeni, ne dozdeva dostojen našemu razsvitljenemu 19. stoletju. Naši mestni očetje in tudi drugo občinstvo je nekako potrto, ker je brezdvajbeno, da dobimo še nekaj židovskih rodbin — akoravno jih imamo že sedaj več nego zadosti.

— (Iz Pregrada na Hrvatskem) se nam 9. t. m. piše: Kakor vam je znano, odmarširal

je domači polk v četrtek iz Ljubljane. 4. batalijon je odšel iz Šentjurja na južnej železnici v Derenice, kjer je bil preje boj, in drugi pak v Pregrado. Pregrada je dovolj lep trg, prebivalstvo prijazno. Tukaj je vse mirno. Vzlic temu patrole hodijo okrog. Dva dni smo marširali, sedaj tukaj čakamo, kaj bode. Prihodnjič več.

— (Iz Novega Marofa pri Varaždinu) se nam piše v 9. dan t. m.: Včeraj na večer napalo je okoli 500 kmetov iz bližnjih vasij tukajšnjega načelnika, od katerega so zahtevali „one magjarske tablice“. Ko sedmim navzočnim žandarmom ni bilo mogoče jih pomiriti in ko so jeli na nje kamenje metati, ustrelili so, na kar je palo več kmetov. Trije so mrtvi, 8 ranjenih. — Ob tretji uri pride sem jedna kompanija Kuhnovec iz Varaždina.

— (Velikega medveda) ustrelil je 7. dne t. m. 18 letni kmetiški fant Franc Pečjak, po domače Tislerjev, na Gorenjem polji blizu Soteske pri Rudolfovem. Dolgo časa so kmetje slutili, da jim medved na polji škodo dela. Fant Pečjak zasledil kmalu medveda, ter ga pričakuje proti večeru 6. t. m. stoječ na nekem štoru blizu koruze, v katero se je medved možato namenil tudi ta večer. Fant pusti medveda kakovih 14 korakov blizu, pomeri s svojo jednocevko in „tresk“ zakadi mu kroglo ravno v pljuča. Medved takoj pade strašansko bruhneč, predrzni fant pa, ne imajoč nobenega strela več pri sebi, popha jo domov. Drugo jutro prideta fant in njegov oče pogledat za medvedom; najdeta ga krvavečega ležati blizu koruze. Ko ju medved zapazi, spne se kvišku na zadnji nogi in zamolklo renči. Pri tej priči požene mu fantov oče hitro jedno kroglo tako dobro v trebuh, da mu prebije hrbtišče in v hrbtišči obtiči. Drugo kroglo da mu mej oči v glavo — in bil je — mrtov. — Medveda pripeljali so potem v Rudolfovo, tehtal je dva in pol centa. Meso je imel jako lepo, blo je mehko in špehato. Koža se je prodala za 15 gld. — Pravijo, da mora biti še jedna medvedka z mladiči v tamošnji hosti.

— (Za zastavo „Savinjskega Sokola“ v Mozirji) darovali so gg.: Jože Lipold, Mozirje 20 gld.; Ant. Goričar, Mozirje, 10 gld.; Ivan Kovacič, Mozirje, 5 gld.; Tona Turnšek, Nazaret, 10 gl.; dr. Vošnjak J., Ljubljana, 10 gld.; dr. Serbec, Celje, 3 gld.; Viljem Grohmann, Žavec, 5 gld.; gospa Neža Zupanc, Celje, 5 gld.; gg. Janez Zupanec, Celje, 5 gld.; dr. Hrovat, Celje, 2 gld.; dr. Fr. Gross, Ptuj, 10 gld.; A. Jeraj, Spod. Rečica, 5 gl.; Martin Matejk, Rečica, 1 gl.; dr. Dominkuš, Maribor, 5 gld.; Jan. Kolman, Letuš, 1 gld.; Fran Štiglic, Letuš, 1 gl. 40 kr.; M hael Vošnjak, Celje, 20 gld. Njih prevzvišenost milostljivi gosp. knezoškof lavantinski J. M. Stepischnegg, Maribor, 15 gld.; včd. gg.: dekan J. Jeraj, Žavec, 5 gld.; dr. Muršec, Gradec, 5 gl.; J. Toporišič, župnik pri Sv. Lorencu, 5 gld.; dekan Ant. Žuža, Laški trg, 10 gld.; Jakob Krušič, župnik pri Št. Andraški, 3 gld. — Skupaj 161 gld. 40 kr. — Za slavnost blagoslovljenja zastave darovali so: gosp. Joža Lipold, Mozirje, 30 gl. in g. Anton Jahn, tovarnar, Peggau pri Gradci, 1 cent smodnika (janita). Vrli rodoljub Ant. Jahn, akoravno zapustivši svojo domovino, Slovensko Štajersko, preselivši se mej nemške Štajerce, spominja se nas v jednacijh prilikah vedno radostnim srcem. Zvest svojemu narodu, podpira vsakaka narodna podvzetja vsekar z veseljem. Živio! — Vsim čd. darovateljem izreka presrčno zahvalo

odbor „Sav. Sokola“.

— (Goriška telegrafična postaja) sprejela je od 29. avgusta do 4. septembra 783 telegramov, ki so šteli 15.148 besedij; odposlala je v istem času 957 telegramov 53.005 besedami. Vseh telegramov bilo je torej 1740, besed pa 68.153. Goriška postaja je prejela za telegrame imenovanih dnij 4686 gld. 6 kr. Razen teh šlo je skozi Gorico tiste dni 470 telegramov, namenjenih drugam.

„Soča.“

— (Premiranje konj.) Na Vrhniki se je vršilo premiranje konj v 7. dan t. m., ter so bili odlikovani sledeči konjerejci: I. Za kobile z žrebeti: Ogorelec Vinko iz Škofljice, s 7 zlati; Marinka Andrej iz Vnanjih Goric, s 5 zlati;

Fendler Henrik iz Postojine, s 4 zlati; Črne Janez iz Kozarij, s 3 zlati; Jerala Luka in Samotorce, s 3 zlati; Jeraj Jarnej iz Sinje Gorice, s srebrno svetinjo; Seliškar Fran iz Dragomira, s srebrno svetinjo; Oven Martin iz Šmartna, s srebrno svetinjo. — II. Za mlade obrejene kobile: Smuk Matevž iz Bevk, s 5 zlati; Remškar Matija iz Brezovice, s 4 zlati; Zdešar Janez iz Vnanjih Goric, s srebrno svetinjo. — III. Za jedno- in dveletne kobile: Štefin Ignacij iz Zaloga pri Postojini, z 2 zlatoma; Gams Janez iz Iskevasi, z 2 zlatoma; grof Lichtenberg A. iz Prapreč, z 2 zlatoma; Penko M. iz Slavine, s srebrno svetinjo; Grdodolnik Fran iz Brzdenca, s srebrno svetinjo.

Javna zahvala.

Včeraj izročila sta mi tukajšnja c. kr. davkarska uradnika, gospoda Ivan Kalan in Alojzij Podboj, 22 gld. 50 kr., katere sta nabrala pretečeno nedeljo o priliki gledališke predstave v korist šolske mladine v Velikih Laščah. Za ta blagi čin štejem si v prijetno dolžnost omenjenima gospodoma, kakor tudi vsem diletantom, ki so sodelovali pri igri in pripomogli k povoljnej zvršitvi, izreči javno zahvalo in pohvalo.

Krajni šolski svet v Velikih Laščah,
dné 6. septembra 1883.

Fran Grebeno,
predsednik.

Tujci:

dné 7. septembra.

Pri **Slonu**: Petzival z Dunaja. — Dr. Stenta iz Trsta. — Sever iz Pulja.

Pri **Malič**: Viconte iz Francoskega. — Gessler z Dunaja. — Mulan iz Vrhnik. — Hočevnar iz Krškega. — Neumayr iz Monakova.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
7. sept.	7. zjutraj	734-23 mm.	+ 12-1°C	sl. vzh.	obl.	0-00 mm.
	2. pop.	732-38 mm.	+ 20-8°C	sl. vzh.	d. jas.	
	9. zvečer	733-63 mm.	+ 14-0°C	sl. vzh.	jas.	dežja.
8. sept.	7. zjutraj	733-91 mm.	+ 8-6°C	sl. svz.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	732-74 mm.	+ 20-8°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	734-04 mm.	+ 14-6°C	sl. svz.	jas.	dežja.
9. sept.	7. zjutraj	734-91 mm.	+ 7-0°C	brezv.	megla.	7-9 mm.
	2. pop.	733-84 mm.	+ 19-0°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	736-84 mm.	+ 11-8°C	sl. szh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura je znašala + 15-6°, + 19-7° in + 12-6°, za 0-1° nad normalom, 0-6° in 2-4° pod normalom.

Dunajska borza

dné 10. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	77 gld.	95	kr.
Srebrna renta	78	35	"
Zlata renta	99	25	"
5% marcna renta	92	85	"
Akcije narodne banke	834	—	"
Kreditne akcije	290	20	"
London	120	05	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	51	"
C. kr. cekini	6	66	"
Nemške marke	58	50	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	167	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	—	99	05
Ogrska zlata renta 6%	—	118	90
" " papirna " renta 5%	—	86	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	85	10
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	104	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	114	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	118	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	107	30
Kreditne srečke	100 gld.	104	75
Rudolfove srečke	10	168	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	20	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230	106	—
		230	25

Presrečna zahvala

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ob času bolezni sočutno obiskovali in se udeležili spreveda ranjke ljubljene matere, gospé

Antonije Drenik, roj. Baraga,

ter častitim darovateljem mnogih prelepih vencev.

V Ljubljani, dné 7. septembra 1883.

Žalujoči sinovi
z rodbinami Drenik.

(590)

Za svojo trgovino s papirjem potrebujem takoj
jednega pridnega

učenca,

kateri ima zadostno šolskega znanja ter je zmožen slovenskega in nemškega jezika.

(586—2)

IV. Giontini v Ljubljani.

Kuharica

se išče s plačo 8 gld. na mesec. Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(592—1)

Naznanilo.

Proda se 8 še prav dobro ohranjenih, močnih

vinskih sodov

z železnimi obroči in sicer 7 po 40 in jeden 70 vedrov avstr. držeč h. Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

(591—1)

Mestni DUNAJSKI BAZAR Mestni

trg št. 14 priporoča naslednje cenene stvari, deloma za vsakdanjo rabo, deloma ob po-
četku šolskega leta:

Za 5 kr. knjižica za znamenovanje s 100
uzorci.
Za 3, 8 kr. posrebrnen naprstnik.
Za 8, 10, 12, 15 kr. dvojica pristno bar-
vanih otroških nogovic.
Za 20, 25, 27 kr. dvojica pristno barva-
nih ženskih nogovic.
Za 3 kr. vretence sukanca.

Za 6 kr. klobčič volne za pletenje, trojna.
Za 6 kr. 100 angleških jeklenih lasnih igel.
Za 20 kr. 100 angleških šivank z zlatim
uhom, odbrane velikosti.
Za 5, 10, 12, 18 kr. okvir za fotografijo.
Za 12, 20, 25 kr. pisana podložna tasa.
!!88 kr.!! dežnik s trstenjo palico in nik-
ljevim klobučkom.

Jedilno orodje iz britanija-srebra.

15 kr. žlica, 15 kr. francoske vilice, 8 kr. žličica za kavo, 30 kr. nož z jeklenim
rezilom, 28 kr. žlica za mešati, 45, 60 kr. zajemalna žlica.

6 kr. broniran etui s 10 peresi.
28 kr. škateljca Greinerjevih ali R peres.
2 in 3 kr. brisalni gumi.
3 kr. čistilo za tinto.
13 kr. držalo za pero in svinčnik iz niklja.
8 kr. 20 komadov papirja in kuvertov
za pisma s črkami.
12 kr. 20 komadov papirja z vzbunka-
nimi rožicami ali tički.
5 kr. univerzalno črtalo, imajoče v sebi
pero in svinčnik, brisalo in klinček.
27, 30, 35, 45 kr. šolska torbica za dečke
in deklice.

!!Novost!!

Da se obvarujejo šolski rekviziti mo-
krote, služijo jako dobro ameriške
usnjate knjige z jermenom, za večje
dijake in dekleta, 88 kr.

42, 48, 55 kr. ameriška torba iz usnja,
gostega in navadnega platna.
9, 16, 25 kr. hermetično zapirajoči se
tintniki.
4, 6, 10 in 15 kr. knjižice za notice.
5, 8, 10, 15 kr. škrinice za peresa.
25 in 28 kr. nerazrušljiva pancer-mošnja
z zapiralom dveh kroglic.
60, 70, 88, 99 kr. album z udelanim
nikljem.
92 kr. pristna verižica za uro iz sreber-
nega niklja, izdelana kakor prave zlate
verižice.
90, 110, 135 kr. mali kovčeg za poto-
vanje.
27 kr. čibuk s cevjo iz Badenske višnje
in jantarjevim ustnikom.

(583—2)

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani
priporoča po nižji ceni
vožne liste
slovensko-nemške in
nemške.

„THE GRESHAM“,
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse št. 1, v hiši društva.
Filijala za Ogersko: Pešta, Franz-Josefsplatz 5, v hiši društva.

Društvena aktiva	frank.	79,368.882-80
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881	"	15,412.821-75
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru- štva (1848) več kot.	"	128,300.000-—
V slednjem dvanaestmesečnej poslovalnej perijodi uložilo se je pri društvu za	"	67,185.575-—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 25 letih na uloženi ponudbah več kot	"	1,077,022.110-—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Val. Zeschkotu.

(162—7)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.